

TERŠALUS „VALGANTYS“ AUGALAI

Kaip rašo Vokietijoje leidžiamas žurnalas „P.M.“, mokslininkai mano, jog ne visada būtina cheminėmis medžiagomis, sunkiaisiais metalais užterštą gruntą ar vandenį pašalinti ir po to gabenti valyti ar pilti į specialias saugyklas. Yra atvejų, kai pakanka užterštoje vietoje pasodinti tam tikros rūšies augalus ir leisti gamtai pačiai susidoroti su teršalais. Jau senai žinoma, jog yra nemažai augalų, kurie „siurbia“ iš dirvos ir vandens sunkiuosius metalus, pesticidus ir net radioaktyvius medžiagas, sukaupdami juos savo lapuose ir stiebuose. Taip jie patys tampa koncentruotų nuodų šaltiniais, bet juk augalus surinkti ir pašalinti yra paprasčiau, nei tonas grunto.

Kai kurios paparčių rūšys surenka dirvožemyje pasklidusį arseną – mokslininkai juose rado 200 kartų didesnę arseno koncentraciją, nei grunte prieš ten išaugant paparčiams. Kodėl patys paparčiai nežūsta, botanikai kol kas tiksliai atsakyti negali. Po Černobylio katastrofos viename iš radioaktyviais nuklidais užterštų ežerų mokslininkai paleido plūduriuoti plaustus su ...saulėgražomis, kurių šaknys mirko radioaktyviame vandenyje. Rudenį vandens radioaktyvumas buvo sumažėjęs, bet užtat spinduliavo augalai.

Yra augalų – juos augina JAV armijos poligonuose – kurie sugeba išvalyti gruntinius vandenius nuo nuodingojo trinitrotoluolo dalelių, patenkančių į gruntą, sprogstant artilerijos sviediniams. Kai kurie vandens augalai visai neblogai valo pramonės įmonių nutekamuosius vandenius, o visiems žinomos tuopos sugeba suskaidyti į nepavojingus komponentus mūsų naudojamus cheminius valiklius. Labai naudingomis laikomos garstyčios. Šis maistinis augalas aktyviai „renka“ dirvožemyje esančius švino junginius. O kryžmažiedžių šeimai priklausanti pipirnė „mėgsta“ zinką.

Mokslininkų teigimu visame pasaulyje atrasta maždaug 440 augalų rūšių, kurias drąsiai galima vadinti „nuodų rijikais“. Netgi daroma prielaida, kad anksčiau ar vėliau bet kuriam žmogaus sukurtam teršalui ar nuodui gamta suranda savo priešnuodį. Nuotraukoje: Arseną „valgantys“ paparčiai laboratorijoje, mažoje nuotraukoje - pipirnė.